

Huismuizen

Wat zijn huismuizen?

Zoals de naam al doet vermoeden is de huismuis een soort muis die men vaak in woningen aantreft. De huismuis heeft een spitse kop met grote oren en duidelijke kraalogen en is slank gebouwd. Het lichaam is dicht behaard, de staart is vrijwel kaal, lang en dun. De huismuis is aan de rugzijde lichtbruin tot donkergrijs; de buik is lichter. Er bestaan vele kleurvariëteiten. De volwassen muizen zijn ca. 8 cm lang (kop+romp) en wegen ca. 25 gram. De vrouwtjes zijn na 2 maanden geslachtsrijp en produceren in een jaar tijd 8 tot 10 worpen van gemiddeld 6 jongen. Ze leven in familieverband in een eigen leefgebied.

Hoe kom je in aanraking met huismuizen?

Huismuizen komen zeer algemeen voor, met name in gebouwen, maar 's zomers ook buiten. Ze houden vooral van warme, droge plaatsen, maar beschikken over een groot aanpassingsvermogen. Ze hebben slechts een klein territorium nodig, enkele vierkante meters is vaak al voldoende. Omdat huismuizen zeer goede klimmers zijn, kunnen ze overal in gebouwen voorkomen. Ze gaan altijd op zoek naar voedselvoorraden. Ze voeden zich met allerlei producten, maar hebben een zekere voorkeur voor granen, spek, kaas, e.d. Ze eten echter zeer weinig (3g/dag) en hebben ook niet veel water nodig om te overleven.

Hoe kunnen huismuizen je gezondheid schaden?

Zoals bij alle knaagdieren groeien de beitelvormige voortanden van huismuizen hun hele leven lang door. Om hun gebit op peil te houden moeten ze voortdurend knagen. Elektrische bedrading, waterleidingen en houtwerk zijn geliefde objecten, schade hieraan kan kortsluiting (brand), lekkages en machinestoringen veroorzaken. Daarnaast kunnen huismuizen ziekten overbrengen en vormt hun aanwezigheid een gevaar voor de hygiëne.

In België zijn knaagdieren nog al eens besmet met het hantavirus. Dit virus wordt vooral verspreid via aërosols door uitwerpselen. Er is meer kans op besmetting via urine dan bij contact met muizenkeutels of door een beet. De ziekte staat bekend onder de naam nephropathia epidemica. De infectie verloopt in de meeste gevallen mild en zonder blijvende gevolgen. Na een incubatietijd van 9 tot 35 dagen treden er griepachtige verschijnselen op, gepaard gaande met koorts. Eventueel na enkele dagen gevolgd door pijn in de zij en in de onderrug. Soms treedt een tijdelijk functieverlies van de nieren op. Het hantavirus kan in ernstigere gevallen tot nierontsteking en -beschadiging leiden, waardoor de patiënt van dialyse afhankelijk wordt en eventueel een niertransplantatie nodig heeft.

Verskillende soorten muizen (ook egels, de bruine rat en in mindere mate muskusratten) kunnen leptospirose-infecties veroorzaken (waartoe modderkoorts, melkerskoorts en de ziekte van Weill horen). Leptospirose wordt vooral verspreid via huidcontact met urine van geïnfecteerde dieren.

De symptomen van de ziekte van Weill zijn hevige hoofd- en spierpijn, rode ogen, bloedingsneigingen en nier- en leverstoornissen gepaard gaande met koorts. Het ziekteverloop kan zeer ernstig zijn en kan de dood als gevolg hebben. De melkerskoorts is meestal minder heftig en lijkt eerder op een gewone griep, eventueel gepaard gaande met nier- en leveraandoeningen. Antibiotica kan het ziekteverloop gunstig beïnvloeden.

Alhoewel leptospirose als beroepsziekte bekend staat (landbouwers, rioolwerkers, ongediertebestrijders en boswachters), treedt in Nederland momenteel de helft van het aantal leptospirose-gevallen op na (water)recreatie.

Ook zijn er gevallen bekend waarbij muizen de oorzaak waren van aanhoudende voedselvergiftigingen met een aantal salmonellabacteriesoorten.

Hoe kan je het risico beperken?

Preventie

Het is vooral belangrijk om ongedierte zoals muizen te voorkomen. Een goed onderhoud van de woning en een geregelde controle zijn essentieel. Maak het muizen zo moeilijk mogelijk om nestgelegenheid en voeding te vinden:

- Sluit alle mogelijke toegangswegen af.
- Repareer onmiddellijk kapotte rioleringen en gaten in de muren. Openingen in muren groter dan 5 mm zijn voldoende om doorheen te komen.

- Laat rioolputjes dicht.
- Plaats een vliegenraam in elk venster dat je opent.
- Afval vormt een schuilplaats en voedsel voor muizen. Ruim daarom alle afval onmiddellijk op.
- Sla voedingsmiddelen op in plastic dozen of tonnen met een goed sluitend deksel, zodat de muizen er niet bij kunnen.

Bestrijding: Slechts één muis?

Indien je vermoedt dat er slechts één of enkele muizen in je woning aanwezig zijn, kan je muizenvallen zonder gif plaatsen. Dit is de meest gezonde en veilige manier om muizen te bestrijden. Als je met vallen in plaats van klemmen werkt, hoef je de muizen niet te doden en kan je ze gewoon een eind van het huis weg weer loslaten. Wanneer je muizen in de tuin wil bestrijden, kan je voor milieuvriendelijke tips terecht op www.zonderisgezonder.be.

Bestrijding: Een echte plaag?

Volgens artikel 135 van de nieuwe gemeentewet is de gemeente verplicht om passende maatregelen te treffen om plagen te voorkomen en om de nodige hulp te verstrekken om ze te doen ophouden. U kan best bij de gemeente navragen of ze een actieve rol opnemen in de bestrijding van muizen.

Als je met een echte plaag te maken hebt, zullen muizenvallen enkel het aantal muizen beperken, maar het probleem meestal niet volledig oplossen. In dergelijke gevallen worden knaagdierbestrijdingsmiddelen (rodenticiden) gebruikt, dit zijn anticoagulantia (antibloedstollingsmiddelen). Deze middelen zorgen voor een pijnloze dood. De dode muizen drogen uit en beginnen niet te stinken. De bestrijdingsmiddelen kunnen giftig zijn voor andere dieren en mensen en moeten dus altijd met grote voorzichtigheid gebruikt worden. Indien de plaag ernstig is, kan u best een bestrijdingsfirma contacteren. Er zijn ook middelen in de handel die je zelf kan plaatsen.

Voor een bestrijding van muizen moeten meerdere lokaasdoosjes op een kleine afstand van elkaar geplaatst worden. De lokazen moeten tenminste enkele weken worden aangeboden om efficiënt te zijn. Na 3 à 11 dagen opname treedt na 7 à 14 dagen sterfte op. Sommige stammen van de huismuis zijn resistent (ongevoelig) voor een aantal knaagdierbestrijdingsmiddelen. Indien het resultaat van een bestrijdingsactie te lang (b.v. 4 à 6 weken) op zich laat wachten, moeten andere producten ingezet worden.

OPGELET!

Indien u zelf aan de slag gaat met bestrijdingsmiddelen, houdt u best rekening met de volgende tips:

- Volg altijd de instructies op de verpakking en gebruik de juiste dosis (het is niet omdat je meer gebruikt, dat het beter werkt!);
- Was na elk gebruik van een bestrijdingsproduct onmiddellijk uw handen;
- Zorg er voor dat kinderen en huisdieren niet in contact kunnen komen met het gif;
- Zorg er voor dat voedingsmiddelen niet in contact komen met het gif.

Zijn er normen om je gezondheid te beschermen?

Volgens het [Binnenmilieubesluit](#) (B.S. 19-10-2004) geldt:
< 1 muis per gebouw als richtwaarde

Referenties

- www.ppd.nl
- Paper: overlast door dieren; Oltheten, Maes, april 2004
- Rato vzw: Praktische handleiding voor knaagdierenbestrijding op het terrein